

جستجویی بر نقش امنیت و قابلیت پیاده مداری (نمونه‌ی موردی: خیابان‌های متصل شونده به میدان ساعت تبریز)

رعنا ایرجی^{*1}

1- کارشناس معماری دانشگاه ارومیه، کارشناس ارشد طراحی شهری، دانشگاه آزاد تبریز، آغ، شهرستان خوی، iraji.raana@yahoo.com

چکیده

مطالعه‌ی پیش رو در پی بررسی نقش فضایی خیابان‌های متصل شونده به میدان ساعت تبریز و در بررسی احساس امنیت عابرین پیاده در این محدوده است. بررسی‌های حاصله بر روی جداره‌های خاموش، چشمان خیابانی استوار است که نقش بسیار مهمی در افزایش احساس امنیت عابرین پیاده دارد. خیابان‌های منتهی به میدان ساعت، با سامی خیابان ارتش جنوبی و شمالی و خیابان امام خمینی، هر چند در برخی نقاط جداره‌های فعالی داشته، اما در برخی جداره‌های خود جداره‌های خاموش داشته و چشمان خیابانی از آن حذف شده و موجب کاهش امنیت عابرین پیاده گردیده است. هدف از این تحقیق بررسی نقاطی از جداره است، امنیت عابرین پیاده در آن جداره‌ها با کاهش مواجه شده است. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که جداره‌های بین خیابان‌های امام خمینی و ارتش شمالی، در درجه بندی امنیت عابرین پیاده، در درجه ی پایین تری در این محدوده برخورددار هستند.

واژه‌های کلیدی: امنیت عابرین پیاده، خیابان، میدان ساعت، نقش‌های فضایی.

1- مقدمه

در جامعه‌ی پیچیده‌ی کنونی، با ورود اتومبیل و سایر عواملی که موجب از بین رفتن خرده فروشی‌های میگردند و به جای آنها مجتمع‌های تجاری درونگرا ساخته می‌شوند، که هیچ گونه ارتباطی با دنیای بیرون خود نداشته و موجب کاهش امنیت شده اند، وجود جداره‌های فعال و چشمان ناظر بر خیابان، از ضروریات اصلی برای ارتقای امنیت عابرین پیاده در زندگی روزمره می‌باشد.

بالا آمدن یافتن روند موجود، یعنی توجه بیش از حد به نیازهای حرکت سواره و غفلت از سازماندهی و برنامه ریزی برای حرکت پیاده، به تدریج موجبات حذف چشمان خیابانی از محیط می‌گردد. عدم حضور پیاده در میدان، مانند میدان ساعت که به دلیل نبود جداره‌های فعال اتفاق می‌افتد، با کاهش امنیت و کاهش روابط اجتماعی روبه رو هستیم، که همین موجب مشکلات زیست محیطی، آلودگی هوا و آلودگی صوتی، بی هویتی میدان و عدم حس تعلق عابران پیاده می‌گردد.

اغتشاش در جداره‌های فضای شهری، اغلب در تمام شهرهای ایران دیده می‌شود، این موضوع به خصوص در شهرهای بزرگ از اهمیتی خاص برخوردار است. هنوز در شهرهای ما ضوابط جدی و کارامدی برای ساماندهی جداره‌ها، وضع نشده است، حال آنکه روانشناسان محیطی و متخصصان بر تاثیر جداره‌های خاموش بر سرزندگی فضایی شهری و احساس امنیت تاکید دارند.